

Đổi mới công tác cán bộ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong xây dựng Đảng hiện nay

Nguyễn Công An*

ThS. Trường Đại học Sư phạm Kỹ thuật Vinh

Received: 19/10/2023; Accepted: 26/10/2023; Published: 3/11/2023

Abstract: Cadre work has a position and role in the work of Party building, so we propose solutions to innovate current cadre work. From there, it is clear that cadres and cadre work always hold an important position and role, a factor determining the success or failure of the revolution, closely linked to the destiny of the Party, the country and the socialist regime.

Keywords: Cadre work, building cadre work, innovating cadre work.

1. Đặt vấn đề

Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, công tác cán bộ mang tính hệ trọng, cần được tiến hành cẩn thận, có hiệu quả, minh bạch, dân chủ, đáp ứng được yêu cầu của từng thời kỳ cách mạng. Người yêu cầu những người làm công tác cán bộ trước hết phải tự biết mình, vì: Đã không tự biết mình thì khó mà biết người, vì vậy, muốn biết đúng sự phải trái ở người ta, thì trước hết phải biết đúng sự phải trái của mình. Nếu không biết sự phải trái ở mình, thì chắc chắn không thể nhận rõ người cán bộ tốt hay xấu. Đánh giá cán bộ là khâu rất khó và đặc biệt quan trọng trong công tác cán bộ. Đánh giá cán bộ dựa vào phẩm chất, năng lực thực sự của cán bộ, chứ không thể dựa vào cảm tính, định kiến của bản thân người làm công tác cán bộ mà đánh giá; đồng thời đánh giá cán bộ phải sát với hoàn cảnh, sát với điều kiện của từng tổ chức, từng con người, từng địa bàn, từng lĩnh vực, từng giai đoạn, thời kỳ.

Trong bối cảnh hiện nay, sau khi Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng được tiến hành; tiếp đến là bầu cử Quốc hội khóa XV diễn ra, đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2021 - 2026 và kiện toàn bộ máy nhà nước, những nội dung của tư tưởng Hồ Chí Minh về cán bộ và công tác cán bộ càng mang ý nghĩa thời sự sâu sắc trong việc bố trí, lựa chọn đội ngũ cán bộ các cấp, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh đưa sự nghiệp cách mạng bước vào giai đoạn mới hướng tới mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Như vậy, cán bộ và công tác cán bộ luôn giữ vị trí, vai trò quan trọng, là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng, gắn liền với vận mệnh của Đảng, của đất nước và chế độ xã hội chủ nghĩa. Trước yêu cầu của sự nghiệp đổi mới hiện nay, vấn đề nâng cao chất

lượng đội ngũ cán bộ - “khâu then chốt” trong công tác cán bộ của Đảng lại càng đặt ra cấp thiết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Tầm quan trọng của đổi mới cán bộ và công tác cán bộ

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng là một dấu mốc rất quan trọng, có ý nghĩa định hướng tương lai, cổ vũ, động viên toàn Đảng, toàn dân, toàn quân tiếp tục đẩy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới, đưa đất nước phát triển nhanh và bền vững. Do đó, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng đã chỉ rõ, tình hình tư tưởng trong Đảng và tâm trạng trong cán bộ, đảng viên, bên cạnh mặt tích cực là cơ bản thì vẫn còn có những biểu hiện đáng lo ngại, nhất là tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; tệ quan liêu, tham nhũng, tiêu cực trong một bộ phận cán bộ, đảng viên, công chức mới chỉ bước đầu được ngăn chặn, đẩy lùi. Bởi vậy, kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên là vấn đề mang tính quy luật trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng; một trong những nội dung quan trọng xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh và đổi mới toàn diện về cán bộ và công tác cán bộ đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong hình mới.

Xây dựng đội ngũ cán bộ, đặc biệt là cán bộ đứng đầu, có phẩm chất và năng lực, có bản lĩnh chính trị vững vàng trên cơ sở lập trường giai cấp công nhân, đủ về số lượng, đồng bộ về cơ cấu, bảo đảm sự chuyển tiếp liên tục giữa các thế hệ cán bộ nhằm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ công nghiệp hóa, hiện đại hóa, giữ vững độc lập, tự chủ là nhiệm vụ quan trọng hàng đầu. Xây dựng đội ngũ cán bộ phải xuất phát từ yêu cầu, nhiệm vụ của thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa nhằm thực hiện thắng lợi

mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”, vững bước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Đổi mới mạnh mẽ cơ chế phát hiện, lựa chọn, thu hút, trọng dụng nhân tài và cơ chế đánh giá cán bộ. Mở rộng việc thi tuyển cán bộ lãnh đạo, quản lý cấp vụ, sở, phòng trong hệ thống chính trị. Thí điểm chủ trương người đứng đầu lựa chọn, giới thiệu với cấp có thẩm quyền đề bầu cử, bổ nhiệm cấp phó của mình; bí thư cấp ủy giới thiệu đề bầu ủy viên ban thường vụ và chịu trách nhiệm về việc giới thiệu; giao quyền cho người đứng đầu bổ nhiệm, miễn nhiệm đối với cấp trưởng cấp dưới trực tiếp và chịu trách nhiệm về quyết định đó. Tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách tạo động lực cho cán bộ phấn đấu, toàn tâm, toàn ý với công việc. Xây dựng và thực hiện có hiệu quả *Chiến lược quốc gia về thu hút, trọng dụng nhân tài; Chương trình quốc gia về đào tạo, bồi dưỡng cán bộ*.

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn coi cán bộ là khâu then chốt trong toàn bộ hoạt động lãnh đạo của Đảng, là nguyên nhân thành bại của cách mạng. Đảng đã khẳng định: “Cán bộ là nhân tố quyết định sự thành bại của cách mạng, gắn liền với vận mệnh của Đảng, của đất nước và của chế độ, là khâu then chốt trong công tác xây dựng Đảng”.

2.2. Nội dung đổi mới cán bộ và công tác cán bộ hiện nay

Để nâng cao chất lượng, hiệu quả của cán bộ và công tác cán bộ, cần tập trung thực hiện tốt một số nội dung cơ bản sau:

Thứ nhất, thực hiện tốt nguyên tắc tập trung dân chủ trong công tác cán bộ: Trong công tác cán bộ, việc quán triệt, thực hiện nghiêm nguyên tắc tập trung dân chủ là yêu cầu quan trọng để thực hiện Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý cán bộ, phát huy trách nhiệm của các tổ chức và người đứng đầu các tổ chức trong hệ thống chính trị; bảo đảm công tác cán bộ được thực hiện dân chủ, khách quan, công tâm, lựa chọn đúng người có đủ phẩm chất, năng lực theo tiêu chuẩn quy định. Việc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ trong công tác cán bộ phải là sự kết hợp đúng đắn chế độ tập thể lãnh đạo với phát huy trách nhiệm cá nhân, thực hiện dân chủ với tập trung; cần nâng cao nhận thức, trách nhiệm của cấp ủy, cán bộ chủ trì các cấp về thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ trong công tác cán bộ; phải thể chế hóa, cụ thể hóa nguyên tắc tập trung dân chủ thành quy chế, quy định nhằm bảo đảm thực hiện chặt chẽ quy trình của công tác cán bộ; những nhận xét, đánh giá cán bộ phải được cấp ủy thảo luận dân chủ và quyết nghị

theo tập thể; đồng thời, tăng cường kiểm tra, giám sát, bảo đảm đúng nguyên tắc, phương pháp, phát huy dân chủ, tăng cường đoàn kết trong Đảng và xử lý nghiêm tổ chức, cá nhân vi phạm.

Thứ hai, đổi mới phương pháp đánh giá, nhận xét cán bộ: Trong các khâu của công tác cán bộ, đánh giá cán bộ là khâu tiền đề, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Thực tế cho thấy, đánh giá đúng phẩm chất, năng lực của cán bộ sẽ tạo cơ sở cho việc tuyển chọn, quy hoạch, đào tạo, bồi dưỡng, luân chuyển, bố trí, sử dụng, bổ nhiệm, khen thưởng, kỷ luật... Cán bộ được khách quan, chính xác; ngược lại, nếu đánh giá không đúng phẩm chất, năng lực của cán bộ sẽ dẫn đến bố trí, sử dụng không đúng người, đúng việc, nhất là cán bộ chủ chốt, người đứng đầu.

Khâu đánh giá, nhận xét cán bộ là rất quan trọng, đòi hỏi phải công tâm, khách quan, tạo đoàn kết, nhất trí cao trong tổ chức và phải làm thật tốt để nâng cao chất lượng các khâu khác của công tác cán bộ, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Trong đánh giá, nhận xét về phẩm chất, năng lực cán bộ phải lấy kết quả hoàn thành nhiệm vụ được giao làm thước đo chính gắn với sản phẩm cụ thể, bảo đảm khách quan, cụ thể, khoa học, chính xác; phải được cấp ủy thảo luận dân chủ, kiên quyết khắc phục tình trạng chuyên quyền để quyết định các vấn đề trong công tác cán bộ.

Cùng với đó, việc đánh giá còn phải toàn diện cả đức và tài, chú trọng về phẩm chất chính trị và năng lực công tác chuyên môn, đặt trong môi trường, điều kiện, hoàn cảnh cụ thể; khắc phục tình trạng đánh giá cán bộ một cách chung chung, cảm tính, chủ quan, coi bằng cấp, học vị cao hơn phẩm chất, năng lực.

Thứ ba, thực hiện tốt công tác quy hoạch, đào tạo và bồi dưỡng cán bộ: Quy hoạch cán bộ là một nội dung trọng yếu của công tác cán bộ, bảo đảm cho công tác cán bộ được chủ động, đáp ứng cả nhiệm vụ trước mắt và lâu dài; làm căn cứ để đào tạo, bồi dưỡng cán bộ vững vàng về chính trị, trong sáng về đạo đức, thành thạo về chuyên môn, nghiệp vụ, có trình độ và năng lực, nhất là năng lực trí tuệ và thực tiễn công tác chuyên môn. Vì vậy, thực hiện tốt công tác quy hoạch để đào tạo, bồi dưỡng cán bộ sẽ tạo ra sự chủ động, bảo đảm tính kế thừa, phát triển, khắc phục tình trạng hẫng hụt trong bố trí, sử dụng cán bộ. Công tác quy hoạch cán bộ phải xuất phát từ nhiệm vụ chính trị và từ thực trạng đội ngũ cán bộ để xây dựng quy hoạch, bảo đảm tính khoa học, tính kế thừa liên tục và vững chắc. Để làm tốt điều đó, công tác quy hoạch phải gắn với đào tạo, bồi dưỡng; trong đó, nội dung đào tạo, bồi dưỡng phải toàn diện, thiết

thực cả về lý luận và thực tiễn; chú trọng đào tạo chuyên sâu, kết hợp nhiều hình thức, biện pháp đào tạo, bồi dưỡng và gắn đào tạo, bồi dưỡng với sử dụng cán bộ.

Để thực hiện tốt công tác quy hoạch, đào tạo và bồi dưỡng cán bộ, cần nâng cao nhận thức của cấp ủy, tập thể lãnh đạo cơ quan, đơn vị và cán bộ, đảng viên về công tác quy hoạch cán bộ, tạo cơ sở thực hiện tốt các quan điểm của Đảng về công tác cán bộ; đồng thời, phải xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng gắn với quy hoạch cán bộ bảo đảm đồng bộ, thiết thực. Thực hiện đầy đủ, kịp thời các chế độ, chính sách đối với cán bộ và có giải pháp phù hợp để từng bước nâng cao chất lượng cuộc sống, tạo động lực thúc đẩy sự phấn đấu vươn lên, thu hút người có tài vào công tác trong các cơ quan của hệ thống chính trị, góp phần nâng cao chất lượng cán bộ.

Thứ tư, đổi mới công tác bố trí, sử dụng cán bộ: Bố trí và sử dụng cán bộ là nội dung quan trọng trong công tác cán bộ của Đảng, do đó, việc bố trí, sử dụng cán bộ phải đúng người, đúng việc, đúng sở trường nhằm phát huy tốt nhất năng lực của cán bộ. Khi bố trí, sử dụng cán bộ, cần lấy ý kiến rộng rãi, đa chiều làm cơ sở để quyết định trong bố trí và sử dụng; lắng nghe ý kiến của tập thể và của cấp ủy, chính quyền địa phương nơi cán bộ sinh sống. Bên cạnh đó, bố trí, sử dụng cán bộ phải bảo đảm cơ cấu hợp lý giữa các chức danh lãnh đạo, quản lý với trình độ chuyên môn, lĩnh vực công tác trên cơ sở nắm rõ tâm tư, nguyện vọng của cán bộ. Mạnh dạn bổ nhiệm cán bộ trẻ để họ có chức danh lãnh đạo, quản lý, được rèn luyện, thử thách, từ đó ngày càng trưởng thành, có điều kiện tham gia cấp ủy.

Các cấp ủy, cơ quan, đơn vị xây dựng kế hoạch và thực hiện luân chuyển cán bộ theo quy hoạch; xác định số lượng và dự kiến danh sách cán bộ luân chuyển trong cả nhiệm kỳ và từng năm; tiến hành luân chuyển cán bộ từ Trung ương xuống địa phương, từ tỉnh xuống huyện, từ huyện xuống cơ sở và ngược lại, giữa các phòng, ban, cơ quan, đơn vị. Đối tượng luân chuyển phải thực sự có năng lực và triển vọng phát triển. Bên cạnh đó, cần làm tốt công tác tư tưởng cho cán bộ luân chuyển cả nơi đi và đến, xây dựng kế hoạch sử dụng cán bộ đến luân chuyển và sau khi luân chuyển về.

Thực tế cho thấy, thực hiện công tác cán bộ đúng nguyên tắc, minh bạch, công tâm, khách quan là điều kiện thuận lợi để cán bộ phát huy hết năng lực, góp phần kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ, chống chạy chức, chạy quyền, cũng như ngăn chặn,

đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên hiện nay.

3. Kết luận

Nhận thức rõ tầm quan trọng của cán bộ và công tác cán bộ đối với sự nghiệp đấu tranh xây dựng và phát triển đất nước nên Đảng và Nhà nước luôn coi trọng việc xây dựng, kiện toàn, phát triển đội ngũ cán bộ, công chức. Theo từng giai đoạn cách mạng, các Nghị quyết của Đảng và các văn bản pháp luật của Nhà nước đều có những nội dung về cán bộ, công chức và công tác cán bộ, công chức. Từ sau khi thực hiện đường lối đổi mới đến nay, trong tất cả các văn kiện Hội nghị Trung ương và văn kiện Đại hội Đảng, không có văn kiện nào không bàn đến vấn đề cán bộ và công tác cán bộ. Nghiên cứu văn kiện của Đảng và pháp luật của Nhà nước ta về cán bộ và công tác cán bộ trong bối cảnh đổi mới, hội nhập quốc tế cho thấy, có hai nhóm vấn đề lớn cần quan tâm. Đó là quan điểm về cải cách, hoàn thiện chế độ công chức, công vụ và tiêu chuẩn hoá đội ngũ cán bộ, công chức.

Lý luận và thực tiễn cách mạng nước ta đã làm sáng tỏ vị trí và vai trò của công tác cán bộ. Công tác cán bộ giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng ta. Trong giai đoạn cách mạng mới, cần phải tiếp tục đổi mới, nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác cán bộ nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (1991), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VII*, NXB Sự thật, Hà Nội.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2006), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ X*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
3. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
4. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
6. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Hội nghị lần thứ bảy, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội. 2018.*
7. Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, tập 5,6, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011.